

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 7. szám.

Február hó 18.

A felkelő Nap országa,

Japán, a napokban ünnepelte 2600-ik évfordulóját annak, hogy jelenlegi uralkodója, Hirohito császár 124-ik ősapja, Japán első császára lett. Az ősök tisztelete, az ősi hagyományokhoz való ragaszkodás, a nemzeti érdekeknek minden elé való helyezése mentette át ezt a népet Ázsia keleti szélén, a földrengések-dulta szigeteken kétezerhatszáz esztendő nehéz megpróbáltatásain. „Ban-zá-j” — kiáltja a japáni akkor, amikor az orosz, vagy kínai sokszoros tulerővel szemben rohamra indul; akkor, amikor egy-egy hősi vállalkozás küzdelmében elvérezve utolsót sóhajt; de akkor is, amikor büszkén és boldogan ünnepel. „Tizezer évig!” — ezt jelenti a szó, de többet fejez ki minden nemzet üdvkiáltásánál. Nem az egyént, nem személyeket köszönt, vagy éltet a japáni, hanem nemzetének kíván fizezer éves létet... Magyarországnak, amelynek napja, reméljük, most van felkelőben, meleg szívvvel és lelkesen vesz részt Nippon ünnepségében, annál is inkább, mert a japáni nép sok tekintetben a magyarhoz hasonló kitartással végzi munkáját a békében és ugyanolyan lovagiassággal és vitézséggel harcol a háboruban, mint Attila népe. Ezt az együttérzést Kormányzó Urunk is kifejezésre juttatta a japán császárhoz intézett üdvözlő táviratában...

Veszélyes játék folyik

keleti határaink mellett és azokon túl. A Trianonban nagyhatalommá felfújt Románia mesterkedik azon, hogy jogi és erkölcsi alap nélkül szerzett birtokát megmentse és megakadályozza az osztó, — ebben az esetben a szó szoros értelmében osztó, „sőt szétosztó” — igazságnak érvényesülését. Az addig jórészt ismeretlen Magyarországot a világháboruban kezdték megismerni a nyugati nemzetek, amelyeknek tisztánlátását megzavarta azonban egyrészt az elfogult gyűlölködés, másrészt a hűtlen csehek és románok propagandája; ennek tudható be Trianon. Azóta azonban, mint az angol és francia nyilatkozatok bizonyítják, megismerték világszerte a magyarság békés munkásságát is, de az addig dédelgetett Romániát is, akár a néhai „Csehszlovákiát”... Ráeszméltek végre a husz év előtti súlyos tévedésre. Romániában azonban még mindig nem szólal meg a lelkiismeret és semmi jelét nem látni az elorzott terület és az elnyo-

mott magyar milliók visszaadására irányuló készségnek... A magyar nép, amely husz esztendő keserves megpróbáltatásait élte át, de amely a trianoni osztozók egyikének méltó biinhődését is megérhette, tovább

bizik az igazság lebirhatatlan erejében és még mindig hiszi, hogy ennek az örökös nagyhatalomnak, az Igazságnak, ebben az esetben is vér nélkül sikerül győzedelmeskednie...

Csökkenteni kell a kisbirtokok elporlását!

Nagy érdeklődéssel tekintenek a falvak vezető körei a községek Budapestén március 7—8-án tartandó III. Országos Kongresszusa elé, amelyen a falusi lakosság gazdasági kérdései külön szakbizottságban kerülnek megvitatásra.

Az időszerű birtokpolitika keretében részben az életképes új gazdaságok életre hívása, az új lendületnek indult földbérleti szövetkezeti mozgalom és a falusi agrárhitel ügye mellett javaslatokat várnak illetékes körökben

a kisbirtokok országszerte észlelhető elaprózásának csökkentésére is.

Ezt a nehéz, de egyre égetőbb problémát gazdasági oldaláról vizsgálja meg a Kongresszus, mely állást foglal a kisbirtokok elporlása ellen nem-

csak annak gazdasági, de társadalmi káros kihatásai miatt is. A falusi értékesítés szövetkezeti megszervezése és a falvak közlekedési hálózatának teljes kiépítése a piacokhoz való minél előnyösebb hozzájutás érdekében egészíti ki azt az agrárpolitikai programot, amelyet a Községi Kongresszus a közigazgatási javaslatokkal együtt a kormány és a hivatalos tényezők elé tár.

A javaslatokat kiváló gyakorlati szakérők készítik elő

és pedig a birtokkérdéseket Both Dezső gazdasági főtanácsos, az OKH ügyvezető igazgatója; az értékesítési javaslatokat Wünscher Frigyes, a Hangya Szövetkezeti Központ elnök-vezérigazgatója; a közlekedési és piaci problémákat pedig vitéz Főrhéncz Sándor, a kiváló aszói főjegyző ismerteti.

Új utakon a magyar szociálpolitika

A belügyminisztérium most fejezte be a vármegyei közzölési szövetkezetekről szóló törvényjavaslat előkészítő munkálatait, úgyhogy a nagyfontosságú és a magyar szociálpolitika történetében egészen új fejezetet megnyitó törvényjavaslat hamarosan a Ház elé kerülhet és

megkezdődhet országszerte a kisembereket önálló egzisztenciákká fejlesztő szövetkezetek működése.

A közzölési szövetkezetek gondolatát Esztergár Lajos pécsi polgármester vetette fel először illetékes helyen és a kormány támogatásával 1938 őszén Szatmármegyében, Mátészalka székhellyel megalakult az első ilyen szövetkezet. Streicher Andor alispán és Desseuffy Gyula vármegyei szociális tanácsadó irányításával. A törvényjavaslat ennek az első közzölési szövetkezetnek a tapasztalatait figyelembe véve fogja intézményesen és egészen új alapokon megoldani a magyar szegényügyet.

Az új közzölési szövetkezetek nem nyújtanak senkinek könyöradományt,

nem támogatják a munkakerülést, de nem is alázzák meg a dolgozni akaró munkanélkülit és a semmihez hozzáfogni nem tudó szegényembert.

Ezzel szemben megadják a lehetőséget ahhoz, hogy dolgozzék magának; fedelet, házat szerezzen, építsen a családjának;

az évnél a mezőgazdasági munka természetéből folyóan eddig munka nélkül eltöltött 160—200 napján is keressen és néhány év alatt önálló, a saját lábán megállni tudó emberré legyenek azok, akiknek a szövetkezetbe való belépésükkor a rongyos rajtukvalón kívül egyebük nem volt. Amellett ezeknek az embereknek soha senki nem fogja azt mondhatni, hogy alamizsnából lettek valakikké, mert a szövetkezet egész felépítése olyan, hogy mindenki megfizeti mindazt, amihez hozzájut. De természetesen egyetlen fillért sem kell közvetítőkereskedőnek, pénztökölcsonzó hitelezőnek haszon, vagy kamat fejében fizetnie.

A közzölési szövetkezetek, — mi-

ként arról egy esztendővel ezelőtt a mátészalkai első közzölési szövetkezetnél végzett tanulmányunk alapján meggyőződünk, — működése rendkívül sokoldalú. A szövetkezetek tagjai, mindazok, akiket a talpraállítandók jegyzékébe felvesznek, a szövetkezet által előállított téglából, ugyan csak a szövetkezet telepén megmunkált faanyag és szövetkezeti tetőcserep felhasználásával házat építhetnek; ennek az árát a szövetkezet részére végzett munkával fizetik vissza 10—15 év alatt. A szövetkezeti uton épített istállóba, ólba törzskönyvezett és védőoltásokkal ellátott tehén és disznó kerülhet. Kifizeti a szaporulatnak, tejnek a szövetkezet részére való eladásával. A kapott naposcsibéket tojással, kacsákat, libákat tollal, szaporulattal fizetik meg. A szövetkezet által bérlet földön termelt kendert és lent feldolgozzák; a szövetkezeti szövőszekeken készült árut a szövetkezet értékesíti...

A hamarosan benyújtásra kerülő törvényjavaslat szerint

a közzölési szövetkezetek alapítókéjét — 10—40.000 pengőt — a vármegye fogják jegyezni, részjegyek jegyzésére szolgál az inségjárulék és a magánosok jegyzése is.

Remény van rá, hogy már az új gazdasági évben az ország minden vármegyéjében megkezdik munkájukat a megalakítandó szövetkezetek és ezzel megindul új útján a magyar szociálpolitika, amely a magyar falvak sok ezer inségeséből fog néhány esztendő alatt elégedett, önálló egzisztenciát teremteni...

b. k.

Az Országos Földhitelezési Bizottság közgyűlése

Az Országos Földhitelezési Bizottság Ivány Béla ny. földművelésügyi miniszter elnöklésével február 9-én tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés az 1939. üzletév mérlegét jóváhagyta, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését tudomásul vette és elhatározta, hogy az intézet a 663.448.31 pengő nyereségből az üzletévek után 1½% osztalékot fizessen, 100.000 pengőt adjon a nyugdíjpénztárak megerősítésére, 45.000 pengőt vitézi telkek lakóházzal és gazdasági felszereléssel való ellátására és más mezőgazdasági szociális célra fordítson, míg 264.000 pengőt a tartalékalaphoz csatoljon.

1000 tank és 300.000 ember támadja a finn hősöket

A világtörténelemben kevés példa van akkora hősiességre és kitartásra, mint amilyent közel három hónap óta tanúsít a maroknyi finn nemzet a haditechnika minden gépszörnyetegével felszerelt orosz hadsereggel szemben. A mindössze legfeljebb négy milliós Finnország tizenegyedik hete szembeszáll és veri vissza a 175 milliós Szovjetbirodalom támadásait; olyan teljesítmény ez, amely meghaladja a történelem leghősiesebb nemzeteinek eredményeit is.

A világ lélekzetviszafajtvá figyelmeztet a hóviharak-járta, jégpáncélborította északi harctér eseményeit;

A kulturművészetek vöröskeresztes intézményei dúsan adományokkal iparkodnak segíteni a finn hősöket, akiknek soraiban napról-napra több, együttérző, de más nemzetiségű önkéntes is harcol a finn szabadságot veszélyeztető, közel ötvenszeres túlerő ellen...

A szovjet ebben a hadjáratban ismételt tanujelét adta annak, hogy semmire sem értékeli az elvtárs-milliók életét. Igaz, hogy a szovjet-rendszerben felnőtt és abban élni kényszerülő tömegeket nem sok jóval kényeztetni a vörös uralom, amely az életfeltételek teljes tönkresilányítása után, sokézeres tömegekben hajtja a biztos és borzalmas halálba a jobbcsorsra érdemes orosz népet.

A finnek, akik mint a hajdani cári Oroszország volt alattvalói, megtanulták becsülni és értékelni a szabadságot és mint a Szovjet közvetlen szomszédai beleláttak a szovjet-rendszer rejtelmeibe, emberfeletti feladatra vállalkoztak, amikor visszatülasították az orosz követelések teljesítését. De pompásan teljesítették is a feladatot! Egymásután semmisültek meg a finn erővonalak előtt, a finn tavak jegén az orosz hadosztályok, tucatjával kerültek finn kézre a borzalmas tankóriások és a finn városokat, templomokat, kórházakat és polgári lakosságot bombákkal záporozó orosz repülőgépek egymásután zuhantak le a végtelen hómezőkre...

A szovjet bőségszarujából azonban bőven jutnak tankok, repülőgépek és főként embertömegek;

A karéliai földszoroson háromszáz ezer katona és ezer páncélkocsi támad, de a finn vonalak még mindig állják ezt a példátlanul kegyetlen rohamot, amelyet még borzalmasabbá tesz az, hogy nap, mint nap, százával szórják a repülőgépek a bombákat a frontmögötti városokra, nem válogatva, hogy katonai épületekre, vagy templomokra, kórházakra potyogtatják-e a halálfhozó terhüket.

A borzalmaserejű és a védőknek is rendkívül súlyos veszteséget okozó orosz támadások sem törnek meg azonban a finnek legfőbb erejét: a hősi finn lelket. Tanner finn külügyminiszter legutóbb nyilvánkozatot tett, amelyben hangsúlyozza, hogy Finnország senkit sem kért fel békeközvetítésre. Leszegezte, hogy Finnország tíz héten át teljesen a maga

erejéből védte meg az országot és most, amikor jelentős külföldi segítségre számíthat, még határozottabban fogja visszautasítani a támadásokat.

Finnországnak nem lehet békefeltéte-

A világhelyzet

az európai háború 24-ik hetében

A szokatlanul erős tél rettenetes hidege megint ráfeküdt Európa nagy részére. Óriási hóviharak tombolnak a nyugati harctéren, ahol még a járőrharckocsi és felderítő műveletek is a legszűkebb körre szorítkoznak. Annál véresebb csata dúl a finn-orosz harctér karéliai arcvonalán, ahol két hét óta meg nem szűnő hevességgel támadnak a szovjetsapatok.

Az orosz politika irányítói minden eddigit meghaladó erőfeszítéseket tesznek a finn ellenállás megtörésére.

A legfőbb vezérletet maga Vorosilov, a szovjethadvezér főparancsnoka vette át, ami az újabb hadosztályok és tömegtelen harci kocsi bedobása nélkül is nyilvánvalóvá teszi, hogy a szovjet döntést akar kicsikarni.

Ez azonban egyelőre sehogyan sem sikerül, jóllehet a megfogyatkozott finn haderő már hatvanszeres túlerővel áll szemben. S csak egyetlen szövetséges van, amely hűen és teljes erejéből kitart mellette: a szörnyű téli időjárás. A többi ingadozó és még mindig tettének következményeit látogatja. Amerika 150 millió dolláros kölcsönt akar a finneknek juttatni, de aztán úgy módosítja elhatározását, hogy olajat szállít az orosz tankok számára. Anglia és Franciaország már többször elhatározta, hogy tényleges segítséget nyújt Finnországnak, csak a módot keresi hozzá. Azt, hogy miként lehetne a segítséget nyújtani úgy, hogy a két nyugati hatalom a szovjettel ne keveredjék háborúba.

Térválasz, huzavona és bizonytalanság az egész vonalon. A jelek azt mutatják, hogy senkinek sem lehet sejtelmé arról, hova fejlődhetnek az események, s hogy mit hozhat a nap-tár szerint egyre inkább közeledő tavasz.

A világ érdeklődése egyre nagyobb figyelemmel fordul

a közkeleti angol-francia-török haderő kialakulása, s vele kapcsolatosan a déleuropai helyzet várható fejleményei felé.

Weygand tábornok szíriai hadseregét olasz szakértők körülbelül háromszáz ezer főre becsülik. Hogy mi ennek az egyre erősödő haderőnek a célja, egyelőre mélyeséges titok fedi. Nem tudni, hogy az angol-francia előzáró olajmezők védelmére szolgál-e esetleges orosz támadás ellen, vagy támadásra készül az oroszországi olajforrások ellen. Kétségtelen, hogy nyomást jelent a Németországgal szövetséges Oroszországra. Az sem lehetetlen, hogy kisugárzó hatása lehet a balkáni államokra, különösen a román politika veszedelmes ingadozásaira, amelyeket a magyar közvélemény is élénk figyelemmel kísér.

Érdekes és nagyjelentőségű híre a diplomáciának, hogy Roosevelt amerikai köztársasági elnök Európába küldi

leket diktálni! — jelentette ki végül önérzetesen a finn külügyminiszter.

Kétségtelen, hogy borzalmas megpróbáltatásokat kénytelen átélni északi testvérünk, a nemes finn nemzet, de arra, hogy milyen töretlen lélekkel, milyen hősi elszántsággal teszi ezt, mindörökké büszke lehet minden finn, sőt — a rokonság jogán — minden magyar is...

Summer Welles külügyi államtitkár a helyzet tanulmányozására.

Az amerikai államférfiu Olaszország, Németország, Angolország és Franciaország kormányainál szerez tájékozódást. Megbizatása szerint tárgyalást nem folytat és nem közvetít a kormányok között. Roosevelt elnök nem látja még elérkezettnek az időt, hogy békelepeseket tegyen.

POLITIKA

KÉPVISELŐHÁZ

A kormány szociálpolitikai programjának szervező részét alkotó és a legkisebb mezőgazdasági munkabérek megállapítására vonatkozó törvényjavaslat magas színvonalon mozgó vitája a Ház február 13-iki ülésén, Teleki Mihály gróf földmívelésügyi miniszter vitázó beszédével fejeződött be.

Teleki Mihály gróf földmívelésügyi miniszter beszédében részletesen foglalkozott a vita során felhozott érvekkel és kifejtette, hogy a kormány, a keresztény szociális politika követelményének megfelelően, testileg és anyagilag meg kívánja erősíteni a mezőgazdasági munkásság széles rétegét.

csökkenteni kívánja az aránytalanságot az ipari és a mezőgazdasági munkásság életszínvonalá között és ezzel elejét akarja venni a falu elnéptelenedésének,

illetve gátat akar vetni a városba özönlésnek. Hangsúlyozta a miniszter, hogy a tárgyalás alatt álló törvényjavaslat mellett szükség van egy olyan törvényre is, amely a termelés belterjességét fokozza; ez a mezőgazdaságfejlesztő törvény jutalmazni fogja azokat a mezőgazdasági üzemeket, amelyek belterjesen dolgoznak és a legtöbb munkásukat foglalkoztatják. Hangsúlyozta a miniszter, hogy a mezőgazdaság jövedelmezőségének fokozására azért is szükség van, hogy a mezőgazdaság elegendő tehessen szociális feladatainak. Rámutatott a miniszter még arra, hogy

a törvény a mezőgazdasági munkaközvetítést a jövőben a munkaügyi felügyelők hatáskörébe fogja utalni

és szó lehet arról, hogy a munkafelügyelők nemcsak azt fogják ellenőrizni, hogy a munkaadók elegendő tesznek-e kötelezettségeiknek, hanem azt is, hogy a munkavállalók megfelelő munkát nyújtanak-e.

Teleki Mihály gróf beszédét a nagy Darányi Ignác egyik költségvetési beszédéből azt a mondatot idézve fejezte be, amely megállapítja, hogy Magyarországnak nagy kincse van földjében, de sokkal nagyobb kincse van a magyar földmívelő nép őseréjében és ennek a népnek itt kell boldogulnia. Ebben a szellemben készült a törvényjavaslat, amely a magyar népet akarja megerősíteni.

A nagy tapsal és tetszéssel fogadott beszéd után a Ház a törvényja-

vaslatot általánosságban egyhangulag elfogadta.

A képviselőház február 14-iki ülésén vitéz Somogyváry Gyula előadó ismertette a honvédség felső vezetésének átszervezéséről szóló törvényjavaslatot, amely szerint a honvédség főparancsnokának szolgálati állása március elsején megszűnik és hatáskörét a honvédségvezérkar főnöke veszi át. A képviselőház hozzászólás nélkül, egyhangulag szavazta meg a törvényjavaslatot.

Több, a felvidéki és kárpátaljai területek visszacsatolásával kapcsolatos nemzetközi kérdéseket szabályozó törvényjavaslat elfogadása után áttértek az interpellációkra, a bejegyzett interpellációk közül azonban csak négyet mondtak el, mert a közlekedési zavarok miatt a vidéki képviselők nagyrésze nem jelent meg az ülésen.

APRÓ HIREK

Fáy István államtitkár, a jász-apatí kerület hivatalos jelöltje nagy lelkesedéssel fogadta a kerület választóközönsége, amikor február 10-én megkezdte a kerületben körutját. Programbeszédeit, amelyekben különösen arra mutatott rá, hogy a kormány programja a külpolitikai kérdések mellett elsősorban a nagyfontosságú szociális kérdések megoldására irányul, mindenütt nagy tetszéssel hallgatták és fogadták. Vasárnap, február 11-én Hóman Bálint kultuszminiszter mondott nagy beszédet Jászapatiban, Jászárokszálláson pedig Antal István államtitkár szólalt fel Fáy István megválasztása érdekében.

A kunszentmiklósi kerületben Molnár Lajos a MÉP hivatalos jelöltje, akit ugyancsak nagy lelkesedéssel és örömmel fogadott a kerület polgársága. A Kunszentmiklóson megtartott gyűlésen Barcsay Ákos Pest vármegye főispánja is felszólalt. Teleki Mihály gróf földmívelésügyi miniszter is elindult gépkocsin Kunszentmiklósról, autója azonban elakadt a hófúvásban és így a miniszter kénytelen volt visszatérni Budapestre. Molnár Lajost a kerületben nagy szeretettel veszik körül, egyelőre ellenjelöltje sincs, úgyhogy egyhangú megválasztása látszik valószínűnek.

Varga József dr. kereskedelmi és iparügyi miniszter február 10-én Szegedre érkezett, hogy résztvegyen a szegedi kereskedelmi és iparkamara 50 éves jubileumi ünnepségén. A miniszter február 10-én este a tiszteletére rendezett társasvacsorán beszédet mondott, amelyben azt hangsúlyozta, fontos, hogy Magyarország megőrizze nyugalmát az európai bizonytalanság között.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara vasárnapi jubileumi ülésén elmondott ünnepi beszédében azt hangoztatta a miniszter, hogy a súlyos viszonyok szükségessé teszik, hogy az irányított gazdálkodást vezesse be az államhatalom. A tiszteletére rendezett társasvacsorán mondott beszédében pedig azt hangsúlyozta, hogy a nagyobb, izmosabb magyar élet kiépítése a főcélja.

Ötvenkilenc éves a csendőrség

Február 14-én ünnepelte meg országszerte a kitünő magyar csendőrség fennállása 50-ik évfordulóját. Az évről-évre rendezni szokott ünnepséget az idén is istentisztelettel nyitották meg, majd csendőr-küldöttségek koszorukat helyezték el a csendőr hősi halottak emlékművein. Az emlékünnepek keretében díszszemlék voltak, majd bajtársi ebédek fejezték be az ünnepségeket. A bajtársi ebédeken hódolattal köszöntötték fel a Kormányzó Urat.

Igaza van a gazdának,

Mindenhol kapható!

Sárkány Vegytermék Vállalat, Budapest, VII., Damjanich-utca 28/a

ha a kereskedőtől csak az „Üstökös” folyékony bórápolót fogadja el. Puhítja, festi, vízhatlanítja és konzerválja a lószerszámot, csizmát és minden b ő r n e m ű t.

Gyártja:

A MAGYAR KATONA

Kit állíthatnánk a magyar történelem nagy hadvezérei közül a magyar katona legfőbb eszményképének? E kérdésre bajos volna válaszolnunk. A franciáknak volt *Napoleonjuk*, a hunoknak *Attilájuk*, Karthágónak volt *Hannibálja*, Macedóniának *Nagy Sándora*, Rómának *Julius Caesárja*, Spártának *Leonidasza*. A nagy magyar hadvezérek közül egyik sem emelhetünk olyan magaslatra, hogy ugyanoda a többiek egész sorát ne állíthatnók. Árpád vezér, *Szent László*, *Nagy Lajos*, a két *Hunyadi*, a *Zrínyiek* bármely nemzet történetének büszkeségei voltak.

Olyan nagyságok egytől-egyig, hogy csak önmagukkal és korukkal mérhetők, össze nem hasonlíthatók.

Hogy ennyi és ilyen kiváló hadvezére volt a magyarságnak, annak két oka van. Egyik a népek véres országutjára állított magyar nemzet *soha nem szűnő önvédelmi harca*, amely legtöbb esetben megtalálta a maga bivatott vezérét. A másik ok: a magyar faj katonai rátermettsége, amely vitészségével, kitartásával és elszántságával sok esetben helytállt akkor is, ha emberfölötti feladatok elé állították.

A magyar mindig jó katona volt. Ez egyformán áll minden kor harcára. A jó magyar hadvezér mindig egyenes és biztos számadást csinálhatott: lelkét tehetette minden katonájának teljesítményére. Tudta, hogy valamennyi utolsó csépp véreig kitart mellette. A magyar katona a világháborúban is kivívta a hozzáértők elismerését, pedig legtöbbször idegen hadvezérek és idegen célokért irányították

Helytállt mégis minden arcvonalon olyan szilárdan, hogy azért lettünk a győztes ellenség gonosz békeparancsainak legszánandóbb áldozatai.

A bosszu és a gyűlölet azonban nemcsak igazságtalan, hanem rendszerint vak is. S ha teljesen nem is az, tisztánlátását mindenestül elveszti. Ma már megint világtörténelmet írunk Európában és új térképet is rajzolnak. Ismét szembenállanak a jóllakott és a kisémmizett nemzetek, ha mind nem is fegyverrel, de a közelmúlt bünei s az igazság hangztatásával. *Olaszország* és *Japán* hivatalos körei például semlegességük ellenére sem csinálnak titkot abból, hogy a nyugati nemzetek élet-halál harcát a lehetőség szerint előnyükre akarják kihasználni.

Ebben az óriási mérkőzésben *hazánk semleges*, de ez nem jelenti, hogy boldogulásunk életbevágó feltevéleiről lemondunk, s igazságunk hangztatását feleslegesnek tartjuk. Ez azonban a mai helyzetben a kormány és a hivatalos képviselő dolga.

A mi feladatunk az, hogy gazdasági rendet, társadalmi fegyelmet tartunk, amely biztosítja az állam boldogulását.

A magyar katona, aki ma óriási

többségben a falujában üzi békes foglalkozását, arra legyen élő példa a környezetében, hogy kemény, komoly és elszánt harcosok vagyunk,

akik ezeket a felelősségteljes és vésszes időket meg tudjuk érteni, s alkalmazkodni is tudunk hozzájuk min-

den reánk váró munkakörben.

Ez pedig annál inkább is fontos, mert most az egész világ szemé rajtunk, s igazságunk súlyát két tulajdonságunk növeli valóban: a *nyugalomunk* és a *szorgalmunk*, mert ezek mutatják az erőnket.

MÉZES JÁNOS

Teleki Mihály gróf nyilatkozata a magyar mezőgazdaság feladatairól

Teleki Mihály gróf földmívelésügyi miniszter „A magyar gazdasági élet tervszerű irányításáról” cím alatt érdekes cikket írt a Belgrádban megjelenő „Vreme” című újságba. Cikében a miniszter párhuzamot von Jugoszlávia és Magyarország azonos teendői között és leszégezi, hogy mindkét államnak sikerült eddig kivülmaradnia az európai bonyodalmon és

mindketten további legfőbb feladatuknak azt tartják, hogy megőrizték politikai és gazdasági semlegességüket.

Megállapítja a cikk, hogy Jugoszláviának is, Magyarországnak is *Németország és Olaszország a legfőbb vásárlója*, de mindkét állam iparkodik a többi országgal való kereskedelmi kapcsolatait is kimélyíteni. Hangoztatja ezután a magyar földmívelésügyi miniszter, hogy a két ország közti rokonérés egyre erősödik és kifejezi azt a reményét, hogy ilyen módon szélesebbkörű gazdasági kapcsolatot fog kiépülni közöttük.

A mai helyzetben felmerülő általános problémák tárgyalása során megállapítja a miniszter, hogy a magyar mezőgazdaságnak legfontosabb fel-

adata a termelés fokozása.

Az államnak be kell vezetnie az irányított gazdálkodást a szükséges szociális kérdések megoldására.

Ez utóbbiak között szerepel elsősorban a földreform kérdése, amelynek keresztülvitelére a magyar kormány másfélmillió hold földet juttatott.

— A legfontosabb intézkedések közt foglal helyet — írja a továbbiakban Teleki Mihály gróf — a *termésterület fokozása, az ipari növények tervszerű termelése, valamint a kukoricatermelés növelése*. Ezeknek az intézkedéseknek érdekében vasuti kedvezményeket adunk, gabonáraktárakat, hűtőházakat és konzervgyárakat, mintagazdaságokat létesítünk és emeljük a mezőgazdasági szakiskolák számát.

Ezenkívül fokozzuk az ellenőrzést a kisbirtokokon, hogy az adott irány pontos betartásával elérjük a kívánt eredményeket.

Ezzel nemcsak az általános termelést fogjuk fokozni, hanem *ugyanakkor nagyobb jövedelemhez fogjuk segíteni a szegényebb földműves réteget is*.

Új fagyhullám és hóorkán

Karácsony után, az ujesztendőben, tudvalévően egymást érték a fagyhullámok, amelyek kemény próbára tették nemcsak az emberek ellenálló-képességét, de megtizedelték az őszi vetéseket és súlyos károkat okoztak a gyümölcsfaállományban is. A fagyhullámokat — mint arról a *Vasárnap* is beszámolt — *évtizedek óta nem tapasztalt mérvű havazások követték*, amelyek megbénították az ország közlekedését, a falvakat teljesen eltorlaszolták, a városokban súlyos tüzelőhiányt okoztak, majd, az olvadás néhány napja alatt a háztetőkről leomló hótömegek több halálos balesetet is okoztak.

Február 10-én a közben átmenetileg megenyhült időjárás, újból zordra fordult, az ország egyes vidékein hófúvások voltak, más vidékeken pedig újból dermesztő lett.

Egyedül Szabolcs megyében nyolc halálos balesetet okozott a hideg.

Vitéz *Seregélyi Ágoston* orosi főjegyző felesége és *Biró Sándor* orosi református lelkész felesége *Ajak* község közelében csontfagytak. A két hölgy gépkocsin *Rétközberencsre* indult, hogy ott a gazdaságot megnézzék. *Ajak* közelében hóviharba

kerültek és a gépkocsi helyett *szánon folytatták utjukat*. Dolguk végeztével este hazafelé indultak. A még mindig tartó vihar hótorlaszokkal rekesztette el utjukat. A kocsis a szántóföldeken keresztül kísérelte meg a továbbjutást, de *eltévesztette az utat és a szán elakadt*. A kocsis leszállt a szánról, hogy segítséget szerezzen. A két uriaszony egyideig várakozott, azután *kifogta a lovakat és gyalog indult utnak, a viharral folytatott küzdelemben azonban kifáradt és összeesett*.

Egy órháztól 300 méternyire egymást átölelve találták meg február 11-én, vasárnap csontfagyott holttestüket.

A többi szabolcsi áldozat: *Diczig Aranka* orosi lakos, *Gincsi Lajosné* rétközberencsi asszony, *Pesti László* nyirturai lakos és két ismeretlen férfi. De másutt is történt fagyhalál.

Szeged mellett, a *Balástya-kapitányság* egyik tanyáján *Molnár Imre* 67 éves gazda elesett az udvaron, fejét bevágta egy kőbe és megfagyott. *Holttestét a kóbor kutyák és az ölből kitért éhes sertések szétmarcangolták*.

Battyán zemplénmegyei községbe hat tagból álló farkascorda hatolt be. A falubeliek két nádi farkast agyonverték, a többi elmenekült. A vasuti közlekedésben is súlyos zavarok álltak be ismét, így

a trieszti gyorsvonat Kápolnásnyéknél úgy elakadt a hóban, hogy hét mozdony sem tudta a vonatot helyéből kimozdítani.

Az utasokat egy segélyvonat vitte 11 órás késéssel Budapestre.

Az óriásiaranyu havazás Budapesten okozza a legkomolyabb közleke-

100—1940. szám.

MEGHÍVÓ

a „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség 1940. évi március hó 7-én, délelőtt 12 órakor *Budapest*en, az Új városháza dísztermében (IV., Váci-utca 62—64.) tartandó évi

rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Évi jelentés.
3. Előző évi zárszámadás bemutatása és a felmentvény megadása.
4. A folyó évi költségvetés jóváhagyása.
5. Igazgatóválasztmányi tagok választása.
6. Számvizsgálóbizottság választása.
7. Esetleges indítványok, bejelentések.

Budapest, 1940 február 15.

MAYER JÁNOS s. k.,
elnök, ny. miniszter.

Kivonat az alapszabályokból: 20. §: „A közgyűlésen, a tárgysorozaton kívül, a Szövetség elnökéhez a közgyűlés megtartása előtt legalább nyolc nappal előbb, írásban átadott indítványok felett lehet határozni.”

dési nehézségeket. Még az előző havazásból hátramaradt hótömegeket sem sikerült eltakarítani, bár a főváros több mint egymillió pengőt költött el ezekben a napokban, amikor az újabb havazás február 12—13-án újabb vastag hóréteggel vonta be a pesti utcákat.

Gyapju értékesítés szövetkezeti alapon

Az elmúlt évben számos *Hangya* szövetkezet foglalkozott gyapjuértékesítéssel. Az eredmény a kezdet nehézségei ellenére is a várakozásnak teljesen megfelelt, sőt egyes szövetkezetek kimagasló eredményt értek el. A szövetkezeti gyapjuértékesítésnek minél szélesebb körben való megszervezése főképpen a kistenyésztők érdekei szempontjából nagyjelentőségű.

A kisemberek ugyanis szövetkezeti alapon sok esetben a haszonlesők kiszolgáltattjai, akik már a téli hónapokban lecsorított ár mellett leelölegezik a szorult helyzetben levők gyapjuját.

A *Futura* lehetővé tette, hogy a *Hangya* központ kezessége mellett a gyapjuértékesítéssel foglalkozni kívánó szövetkezetek megfelelő összegű előlegekhez jussanak és a gyapjuátvétel lebonyolítását is végezzék.

Az érdekeltek helyesen teszik, ha bevezetik a gyapjuértékesítést és erre irányuló készségüket rövid úton közlik a *Hangya* központ terményértékesítő alosztályával, vagy a szövetkezetekkel.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULITZKY OTTÓ** Budapest, VII., Dohány-utca 84. II. sz. 2/a
Árak: Demijonnal ab Budapest
4 6 8 10 15 20

4:80 7:10 9:10 10:80 16:- 21:20

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

NITROGÉN NÉLKÜL

NINCS NÖVÉNYI ÉLET!

Péti só 17%, Mészsalétrom 15.5%, Kénvasammoniak 20.5%, Mésznitrogén 19-21%
nitrogén tartalommal!

Péti Nitrogén Műtrágyagyár RT.
Bpest, V., Nádor-u. 21. Telefon 1-285-99; 1-142-57.

ASSZONYROVAT

Hidegről, fagyról

A hosszú hetek óta tartó erős, hideg nagy gondot okoz a háziasszonynak, hiszen rengeteg tüzelőanyagot kell elhasználnia és meleg ruhával ellátnia a családtagokat, különösen azokat, akik hosszabb ideig dolgoznak a szabadban, vagy nagyobb utat kell naponta megtenniük.

Orvosi vélemény szerint a hidegtől nem betegesnek meg az emberek, csak ellenállóképességük csökken a hűléses betegségekkel szemben. A tulságosan meleg és elzárt öltözködés nem egészséges dolog, legjobb védekezés a hideg ellen, ha az ember bőségesen táplálkozik, különösen a zsir- és szalonnafélék fogyasztása nyújt védelmet. Megszivleendő tanács azonkívül, hogy az erősen átfázott ember ne menjen mindjárt a tűzhöz, mert akkor a hideg hatása sokkal ártalmasabb. A meggémberedett tagokat előbb mérsékelt meleg helyen dörzsöljük, hogy visszatérjen beljük a vérkeringés, csak azután menjünk be a fűtött szobába, de akkor sem a kályha közelébe. Fordítva még veszedelmesebb a dolog, ha a jól fűtött helyiségből, vagy pláne a kályha mellől egyenesen nagy hidegbe megyünk. Magának a háziasszonynak kell itt vigyázni a legjobban, úgy ossza be dolgait, hogy ne főzés közben, áthevült arccal és testtel szaladgáljon ki fagyban-hóban az udvarra, mert súlyos betegséget szenvedhet.

Nagyon helytelen dolog lenne azt hinni, hogy legjobb védekezés a hideg ellen az, ha egyáltalában nem megyünk ki a fűtött szobából, vagy keveset szellőztetünk, hogy a meleg ne menjen ki. Az elhasznált levegő tele van betegségekkel csírákkal s aki mindig a szobában üldögél, elpuhul és a meghülésre annál hajlamosabbá válik. Edzeni kell testünket a hideg ellen s jól felöltöztetve még a gyermekeket is vigyük vagy engedjük ki minden nap legalább rövid ideig, hogy a szabadban szaladgáljanak, hógolyózzanak vagy kocsolyázzanak. Lám a hős finn nemzet fiai azért győzik oly csodálatosan az emberfeletti hidegben is a harcokat, mert kicsi gyermekkoruk óta edzik magukat!

Kánya Terézia

MAGYAR KONYHA

Töltött sertéscomb. Egy kilogramm sovány sertéscomb egy vagy két szeletre szétvágunk és 1 cm vékonyra kiverjük. Tölteléknek megdaráljuk a leeseő darabokat, körülbelül 10 dekagram legyen, ehhez adunk 10 deka főtt sonkát, egy vízben áztatott s megdarált zsemlyét, 3 deka kockákra vágott füstölt szalonnát, kevés borsot, só és 3 egész tojással jól eldolgozzuk. 5 dekagram szárított gombát vízben puhára főzünk, a levétől leszűrve megdaráljuk, 2 dekagram zsírba kevés apróra vágott hagymát adunk, ehhez a gombát, megsózzuk s a tűzről elvéve, egy tojást keverünk hozzá. Az elkészített gombát még melegen a kiterített húsra kenjük. A töltelékkel a hús nagyságának megfelelő rudat formálunk, aztán bevarrjuk. Ezután pecsenyesütőben — 8 deka zsírt, kevés vizet adva hozzá — gyakori locsolás mellett pirosra sütjük. Tálalás előtt 1 deciliter tejfölt is adhatunk a mártásba, hogy még finomabb legyen.

Káposztáspalacsinta. 30 dekagram lisztből 2 tojással, sóval és kevés tejjel sűrű palacsintát készítünk. Ha szép sáma, belekeverjük az előzőleg megpirított és kihűtött káposztát. Fél kilogramm káposztát megreszelünk, besózzuk és 4 deka zsírban világos barnára pirítjuk. Palacsintásütőben forró zsírban későfűstagságu palacsintákat sütünk és összegöngyölve, forrón tálaljuk.

Bélyegzőket, pecsétnyomókat és felirati táblákat
szállít legelőnyösebben
FELSENFELD RUDOLF ÉS FIA
Budapest, V., Bálvány-u. 16.

Befulladás és kipállás fenyegeti a vetéseket

A takarmányhiány komoly gondot okoz

A földművelésügyi minisztérium február hó 10-én adta ki legújabb vetésjelentését. A jelentés megállapítja, hogy a legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt több mint egyhónapos időszak legnagyobb részében szokatlanul erős és tartós hideg időjárás uralkodott. A csapadék mennyisége az ország nagyobb részén az átlag kétszeresénél és háromszorosánál, kisebb foltokban pedig négyszeresénél is több volt. A külső gazdasági munkálatok az erős hidegek és a nagy havazások miatt a legtöbb vidéken szünetelnek.

Az őszi vetéseket mindenütt vastag hótakaró borítja, melynek vastagsága a hófúvásos helyektől eltekintve, 10—60 centiméter.

A tulságosan vastag hótakaró a vetéseket helyenként befulladásal, másutt kipállással fenyegeti,

mert a nappali olvadást követő éjjeli fagy a vetések fölé jégpáncélt vont. Hirtelen olvadás esetén vizkár veszélye is fenyegethet, mert a talaj a legtöbb vidéken méteres mélységben át van fagyva, ezért a vizet nem lesz képes magába fogadni. Az őszi vetésekben a hótakaró előtti fagyok máris észrevehetően számottevő károkat okoztak. E károsodások mérve azonban ezidőszereint még nem állapítható meg.

Az állattenyésztés helyzete a takarmányhiány miatt nehezebbé vált.

A takarmánykészlet csak a legszigorubb beosztással és gondos takarékosággal lesz elegendő. A száraztakarmány már fogyóban van, sőt helyenként teljesen el is fogyott. Az állatállomány egészségügyi állapota ettől eltekintve kielégítő.

Kubikos-kongresszus lesz Mezőtúron

A kubikos munkásság életében fordulatot jelent a Nemzeti Munkaközpont által még a múlt év februárjában Csongrádon rendezett országos kubikoskongresszus. Az ott hozott határozatokat memorandum alakjában az illetékes kormánytényezők elé terjesztették és azok meg is valósultak. A minimális munkabérek bevezetése, a munkaidő szabályozása és a munkába utazó kubikosok vasuti költségének biztosítása mind a kongresszus eredménye. Az elmúlt munkaévadban közel huszezer kubikos részére biztosított a Nemzeti Munkaközpont munkakalkulát. Ez az eredmény adott bátorítást a még megoldásra váró kérdések rendezésére, s ebből a célból a Nemzeti Munkaközpont

február 25-re újabb kongresszust hívott össze Mezőtúron.

A kongresszus anyagának előkészítésére tartott értekezleten vitéz Bonczos Miklós dr. belügyi államtitkár, vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla dr. miniszteri osztályfőnök, Spett Ernő, Mester Miklós, Máthé Imre, Horváth Géza, Szakits Pál, Varga Béla, vitéz Váczy György országgyűlési képviselők, Csérgő Károly ny. alispán, K. Nagy Sándor, Györfly Károly, Herke László, Vargha Gyula és Szathmáry Imre, a kubikoslakta városok polgármesterei jelentek meg.

Vitéz Marton Béla országos elnök nyitotta meg az értekezletet, majd Gyulás Imre országos titkár ismertette a megoldásra váró kubikoskérdéseket, amelyek a mezőtúri kongresszuson tárgyalásra kerülnek. Ilyenek

a vasuti kedvezmény kiterjesztése, a munkaközvetítés rendszere és a családi bérpótlék megoldása.

Szorgalmazza továbbá a kongresszus a kubikosok érdekében hozott eddigi rendelkezések gyakorlati megvalósítását is.

Vitéz Bonczos Miklós dr. államtitkár felszólalásában elismeréssel szólt a Nemzeti Munkaközpont által végzett szervezkedés sikeréről. A Nemzeti Munkaközpont a kubikosmunkásokat a nemzeti gondolat sikkján eredményesen tömörítette és az anyagiakon túl lelkiekben is megnyugvást teremtett. Marton Béla a kubikosok kulturális nevelésének biz-

tosításáról beszélt, Csérgő Károly pedig a kubikostörvény megalkotását sürgette. Az értekezlet végén vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla összegezte a felhatalásokat, s arra kérte a megjelenteket, hogy minden erejükkel támogassák a további szervező munkát.

A VASÁRNAP ÜZENETEI

TÖBBEKNEK: Azoknak, akik pénzreklamációval fordultak hozzánk, üzenjük, hogy ne nyugtalanodjanak, mert minden Németországból érkező pénz kiküldésre kerül. Egelőre azonban ne reklamáljanak. Az utolsó pénzzállítmányok még nem érkeztek meg Németországból, valószínűleg két hét múlva az összes kintlevő pénz Magyarországra érkezik. Várjon tehát mindenki türelemmel. Ha valamilyen pénzt kiküldése után sem kapta volna meg valaki a pénzét, csak akkor forduljon reklamációjával hozzánk.

Bene Károly, Pusztaföldvár: Ugy most érkezett, mint a múltban irt levelet, elküldöttük a berlini mezőgazdasági munkásvédő irodához elintézés végett. Egész nyugodtak lehetnek, minden címünkre érkező levelet elintézzük és tőlünk telhetőleg mindenben segítségükre is vagyunk kedves magyar munkástestvéreinknek. — **Domján József, Szentgotthárd:** Előbbi üzenetünk Önnek is szól. Amennyiben február 25-ig nem kapná meg a pénzét, úgy forduljon ismét reklamációjával hozzánk. De pontosan írja meg, hogy mikor, mennyi pénzt, kinek a nevére és honnan küldötte. — **Németh Ferenc, Szarvaskő:** Azt ajánljuk, próbáljon itthon elhelyezkedni. Annak idején az ottani hatóságok útján értesülhet a dologról és a Vasárnap is közölni fogja. — **D. S.-nek** üzenjük, hogy a 150 márkát is meg fogja kapni. Írja meg, hogy mikor, kinek a címére adta fel a pénzt, hogy ennek birtokában érdeklődjünk. 18 hónapig belülről, 9 hónapot kell igazolnia és csak akkor jár szülési segély. — **Kalmár Lajos, Órfalu:** Kérjük, ne küldjön bélyeget, mert mi bélyeg nélkül is elintézzük levelét. Elküldöttük Németországba, a berlini mezőgazdasági munkásvédő irodához panaszát elintézés végett. Semmit nem kell fizetnie szerkesztőségünknek. — **Osvald György, Tótszentmárton:** Amennyiben nem érkezett volna meg a Németországban feladott összeg, úgy közölje mikor, hon-

nan és kinek adták fel a reklamált összeget. Csak pontos adatok birtokában intézhetjük el kérését. — **Palkó József, Répcevis:** Elhisszük Önöknek, hogy derék, becsülettel magyar emberek és idegenben is becsülettel dolgoztak. Ne hallgassanak holmi haszontalan fecsegésekre, nem érdemes ilyen dolgokkal az időt tölteni. Üdvözlét. — **Páviács János, Palotás:** A 2 pengő előfizetési díj megérkezett. Azt ajánljuk, próbáljanak itthon elhelyezkedni. A dolog csak az illetékes hatóságok közbejöttével lehetséges és csak a hivatalos uton. Ennek idején lapunkban közölni fogjuk. — **Tajkács Sándor, Józsa:** Bármennyire sajnáljuk is, de segíteni nem tudunk Önökön. Sehol nem váltják be. De azt ajánljuk, hogy ne is próbálkozzanak kerülő uton a pénz beváltani, mert igen nagy kellemetlenségük származhatik belőle. — **Flórián József, Álmósd:** Kedves sorait köszönjük. Magyar-német szótárt bármilyen könyvkereskedőnél rendelhet. Sajnos, címetek nem ajánlhatunk. Ha meg szeretné rendelni, esetleg utánvéttel küldhetünk egy könyvkereskedő útján. — **Árvai János és társai, Tiszaföldvár:** Tudomásunk szerint, egelőre nem lesz. Feltétlenül helyezkedjék el itthon.

GAZDAÉLET

Végetért az első gazdatiszti tanfolyam. Jelentettük, hogy a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete rendezésében tíz napon keresztül negyvenhét előadást hallgatott meg kétszáznál több gazdatiszt, akik az ország minden részéből gyűltek egybe Budapesten az első továbbképző tanfolyamra. Kiváló mezőgazdasági tudósok és szakemberek tartották ezeket az előadásokat és azokban a tudományos és gyakorlati haladás legújabb eredményeit ismertették a hallgatóság előtt. A szociálpolitikai kérdések éppen úgy tárgyalásra kerültek, mint a talajművelési kérdések, a vetőmagnevelés, a növénytermesztés, az állattenyésztés, a földbirtokpolitika, az értékesítés szempontjai, az adóügyek, a tőzsde, külföldi tapasztalatok, a szövetkezetek és az üzemszervezés problémái. A tanfolyam február hó 11-én vasárnap délután zárult be.

Hetenként 20.000 napos csibe. Mint ismeretes, a földművelésügyi minisztérium intézkedésére tíz keltetőközpontot állítottak fel, s ezek a központok a nehéz időjárási viszonyok ellenére teljes üzemműveléssel dolgoznak és hetenként több mint 20.000 napos csirkét tenyésztettek. A keltető napos csirkék közül a visszatért kárpátaljai terület részére 10.000, a szatmármegyei inségek részére pedig 20.000 napos csirke kerül a rendes megrendelésen felül kiosztásra. A csibék térítési árát a minisztérium anyagi hozzájárulása folytán kedvezményesen állapították meg.

Vegykisérleti állomást kap Kassa. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a Kassai mezőgazdasági vegykisérleti állomás szervezéséről. Az állomás működési köréhez tartozik az újonnan visszacsatolt Kárpátalja egész területén kívül Abaujtona, Ung, Bereg és Ugocsa vármegye területe, Zemplén vármegye a szerencsi járás kivételével, valamint Gömör- és Kishont vármegye területéből a rozsnói járás.

Nagyarányu fejlődést ért el a szövetségi paprikaértékesítés. A Magyar Fűszerpaprikát Értékesítő Központ Szövetkezet, a termelőktől 1939. év folyamán 500 vagon, vagyis 12.310.000 pengő értékű paprikát váltott be. Ezt a hatalmas mennyiséget a Hangya érdekcsovéghoz tartozó 7 paprikakamalon, 67 kőpárján dolgozta fel. A feldolgozott mennyiségből az 1938—1939 gazdasági évben 225 vagon ment külföldre és 268 vagon volt a belföldi fogyasztás. A fokozott kereslet, természetesen több munkáskezelést is kívánt. A paprikatermelés, kikészítés és értékesítés ma Magyarországon már 20.000 családnak nyújt foglalkozási lehetőséget, a paprikafeldolgozás pedig 1202 alkalmazottnak biztosít keresetet.

Mi az ára nyolcféle műtrágyának?

A tavaszi műtrágya-árak a következők:

1. 100 mázsának egy állomásra történő szállítása esetén (papírszakba csomagolva). Péti só (17% N.) 17.10 P. Mész-nitrogén (20% N.) 20.20 P. Mészsalétrom (15.5% N.) 19.30 P.

2. 100 mázsánál kisebb, de legalább 50 mázsának egy állomásra történő szállítása esetén (papírszakba csomagolva). Péti só (17% N.) 17.60 P. Mész-nitrogén (20% N.) 20.70 P. Mészsalétrom (15.5% N.) 19.80 P mázsánként.

3. 50 mázsánál kisebb mennyiség szállítása esetén (papírszakba csomagolva). Péti só (17% N.) 17.80 P. Mész-nitrogén (20% N.) 20.90 P. Mészsalétrom (15.5% N.) 20 P mázsánként. Az 1. és 2. pontokban megállapított árak az ország bármelyik normális nyomtávu vasútállomásán bérmentve érkezett vagonban átvéve, a 3. pontban megállapított árak pedig helyi pétfürdői gyártelep vagy vidéki elosztó raktárakban átvéve értendők. Az árakban a forgalmi adó-váltság és a csomagolás értéke benne foglaltatik.

4. Szuperfoszfát és mézfoszfát 17—17%-os foszfortartalommal, legalább 100 mázsa vételnél papírszakban mázsánként 9.05 P, ugyanez ömlesztve mázsánként 8.45 P. Legalább 50 mázsa vételnél papírszakban 9.55 P mázsánként, ömlesztve 8.95 P. Ezek az árak forgalmi adómentesen zsákkal bérmentve bármelyik rendel-

tetési állomásra értendők. Ömlesztett állapotban való szállításnál az eltorlaszoló berendezésért vagononként 5 P-t külön felszámítanak. Kicsiny tételekben történő vásárlásnál az ár mázsánként jutazsákokban 10.15 P, papírszakban pedig 9.75 P. Bármelyik vidéki raktárból vagy gyártelepről szállítva.

5. Kénsavas ammoniák, 20—21%-os, ára legalább 150 mázsa vételnél ömlesztve mázsánként 18 P, legalább 100 mázsa vételnél ömlesztve 18.20 P, legalább 50 mázsa vételnél ömlesztve 18.70 P. Forgalmiadómentesen, torlaszoló berendezésért külön 5 P felszámításával, bérmentve bármelyik rendeltetési vasuti állomásra. — Kistételben történő vásárlás jutazsákban mázsánként 20.20 P, bármelyik raktárból vagy gyártelepről.

6. Kénsavas kálisó, 48—52%-os, jutazsákban, legalább 150 mázsa vételnél 18.25 P mázsánként, legalább 100 mázsa vételnél jutazsákban 18.70 P, forgalmiadómentesen zsákkal bérmentve, bármelyik rendeltetési állomásra. Kistételben jutazsákban történő vételnél 19.25 P mázsánként.

7. Kálisó, 40—42%-os, jutazsákban, legalább 150 mázsa vételnél 14 P, legalább 100 mázsa vételnél jutazsákban 14.50 P, forgalmiadómentesen, zsákkal, bérmentve, bármelyik rendeltetési állomásra. Kistételben történő vásárlásnál jutazsákban 15 P mázsánként bármelyik vidéki raktárban.

GAZDATUDOMÁNY

A vetések kipállása

Az erősebb őszi vetések kora tavasszal kipállhatnak (befulladhatnak), ha hosszabb ideig jégkéreg van rajtuk és ezért nem kapnak levegőt. Különösen veszélyes ez akkor, ha a talaj már felengedett s így a növények életműködése, főleg lélegzése erősebben megindult. Ilyen eset fordul elő, amikor hó borítja a vetést s egy-egy melegebb napon a hórétteg teteje megolvad, amely rész estére ismét megfagy vagy pedig amikor esőt kapunk, amely a talaj legfelsőbb részének fagyott volta miatt a talajba nem szívároghat be és estére az is jéggé fagy a növényzet felett. Ilyen esetekben a jégkéregtet meg kell történni. Ha a hórétteg vékonyabb, akkor juhokat hajthatunk keresztül rajta; ha vastagabb, akkor lovakkal végez-tethetjük ezt a munkát. Ha szükséges, a lovak lábát kössük be zsákdarabokkal egyfelől, hogy a növényzetben, másfelől hogy a ló lábában ne essék kár. Ha a jégrétteg nagyon vastag akkor jégtörő faékeket kell használnunk.

Fagykárak a vetésben

A tél folyamán erős hidegben *kifagy* a vetés ha nincs rajta hó-takaró.

Ha akkor áll be erősebb fagy, amikor a vetésekben, — a tavasz közeledtével — kezd megindulni az élet, akkor *elfagyásról* beszélünk. Ilyen esetek már február végén is előfordulhatnak.

Mielőbb iparkodjunk megállapítani a fagykárt, hogy még kellő időben orvosolhassuk a bajt. A kiszántsággal ne siessünk, mert a természet sokszor maga is segít. A ritka vagy fontos buzavetést csak akkor szabad bevetni, ha a vetést még februárban elvégezhetjük, mert — amennyiben később eszközöljük — a pótvetés már nem fog az őszi megmaradt vetéssel egyidőben érni. Ilyen esetben helyesebb a ritka buzavetésbe tavaszi borsót, tavaszi búkkönyt vagy más pillangós takarmánynövényt vetni mag-nak. Fontos azonban, hogy a ritka vetések felülvetése kevés vetőmaggal

történnék, mert ha sűrű, akkor a pillangósok lehúzzák a buzát, ők is elfekszenek a földön s így nem lesz se buzánk, se takarmánymagunk.

Ritka vetésbe lucernát, lóherét, bal-tacimet, homokon homoki pillangós takarmánynövényeket vethetünk. A homoknál természetesen különbséget kell tenni a homok minősége szerint. Az alföldi meszes homok kiválóan megtermi a kétéves fehér somkórót, sőt, — ha az altalaj jó — ott még lucernát is telepíthetünk. A nyírségi savanyu homokon a helyzet már sokkal rosszabb: itt a pillangósok közül tavasszal sikerrel már csak az ősziöl megmaradt szöszösbükkönyt vethetjük el. A csillagfürt keveréktermelésre kevésbé alkalmas.

A gyengébb vetéseket megjavíthatjuk felültrágyázással, még pedig *kat-holdankint 40—50 kg péti sóval*. A tapasztalat azt mutatja, hogy ez a műtrágya hatását legjobban úgy érvényesíti, ha két részletben szórjuk ki, körülbelül egyhavi időközszel. Gyengébb talajon a péti sóval egyidejűleg *40—60 kg szuperfoszfátot* is adagolhatunk. Ez a két műtrágya közvetlenül kiszórás előtt összekeverhető.

Az említett *kifagyáson* és *elfagyáson* kívül február végén *felfagyás* is következhetik be. Itt nem a növény fagy meg, hanem a hőmérséklet ingadozásának következtében a talaj változtatja meg több ízben a térfogatát. Az éjjeli megfagyott felső talajréteg ugyanis felemelkedik, a déli napsütésre viszont olvadás áll be, amikor a talaj lesüpped. A talajnak több ilyen fel- és lefelé történt mozgása azt eredményezi, hogy a fiatal növénykét az éjjeli fagy felhúzza a talajból, de az olvadás nem viszi oda vissza. Ilyenkor a hajszálgökökerek elszakadnak, a nagyobb gökökerek egy része a talaj felszínére kerül, a növényke pedig elpusztul. A felfagyás főleg a vizes, mélyfekvésű, tőzeges és humózus talajoknál szokott előfordulni. A felfagyott vetést, amikor a talaj már nem ragad, mielőbb meg kell henger-zni, így a fiatal növényeket a talajba visszanyomni, hogy ismét gökökereket fejleszthessenek. Az ilyen vetést fogasolni csak akkor szabad, amikor a gyökérzet a talajban már jól megkapaszkodott; ellenkező esetben a fogas a növényeket újból ki-rángatja a talajból.

HIREK

Borus ég alatt

*Ne csodáld, testvér,
hogy alig látunk
tisztá, kék eget...
Bolond szél fuj ránk
s untalan hozza
a vaksötétnél
százszor sötétebb
gond-fellegetek.*

*Testvér! Ha így megy,
csak sirni lehet...*

*De nem baj, csak a
nagy sötétségből
vihár ne lennel!
S a veritékkel
dusan megszentelt
ember-termésben,
vad pusztítással,
csuf kárt ne tenne.*

*Élnék békében:
egymást szeretve...*

ASZTALOS P. KÁLMÁN

A Kormányzó Ur elvállalta egy hadirokkant hármastársakékat ke-rezstapaságát. Vitéz Tóth Ferencné, a diósgyőri vasgyár hadirokkant kapu-sa feleségének hármastársai szü-lettek. Keresztapának Horthy Miklós Kormányzó Urat kérték fel. A Kor-mányzó Ur most fia, Horthy István miniszter tanácsos útján tudatta a szülőkkel, hogy elvállalta a hármastársakékat. Vitéz Tóth Ferenc-kének nyolc élő gyermekük van.

Egy amerikai állampolgár magyar örökösét keresik. László Vince (Vincent) honosított magyar állampolgár hagyaték hátrahagyásával Teheránban meghalt. Örököse László Erzsébet budapesti lakos, akinek közelebbi címe ismeretlen. A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda (Fiunei-ut 4.) fel-kéri mindazokat, akik az örökös pontos címét ismerik, sziveskedjenek azt közölni az irodával. Az örökösöz való vérségi kapcsolatot hiteles okmányokkal kell igazolni.

Az egyháznak örökké élni kell! Zichy Gyula gróf kalocsai érsek böjti szöveget intezett híveikhez s a pász-torlevélben rámutatott arra, hogy az egyház ellenségeinek romboló munkája egyre érezhetőbb. Ez a rombolás először elválasztotta az egyházat az államtól, azután a tudományt, az irodalmat és művészetet a vallástól. A kereszténység szempontjainak azonban diadalmaskodni kell és ezért ma fokozottabban szükség van a világiak apostolkodására, mint bármikor s minden katolikusnak sorompóba kell állania, mert az egyháznak örökké élnie kell.

Északi madarak Debrecenben. A rend-kívüli hideg idő és havazás, valamint a hosszú tél folyamán érdekes madárven-dégek jelentek meg Debrecenben és a környékén. A kerteket az északraól ide-vándorolt lap-rigók és fenyves-rigók lep-ték el. Miután a tölgyerdők fagyöngy-termetét már régen elfogyasztották, most a kertekben épült házak falán felfutó vad-szölők bogoyt szedegetik. Megállapították, hogy a rigók az északi norvég és finn városok vidékéről menekültek el a kegyetlen időjárás elől.

Tisztújítás az ujságíró intézményeknél. Az Ujságírók Szanatórium Egyesülete és a Magyar Hirlapírók Országos Nyugdíjintézete február 11-én tartotta évi tisztújító közgyű-lését. A közgyűlés közfelkiáltással elfogadta vitéz Kolosváry-Borcsa Mihálynak, az Országos Magyar Sajtó-kamara elnökének jelölését. Esze-rint vitéz leveldi Kozma Miklós titkos tanácsos lett az Ujságírók Sza-natórium Egyesületének elnöke. Ügy-vezető elnöke Hegedűs Gyula. A Nyugdíjintézet elnökévé ugyancsak leveldi Kozma Miklóst választották, ügyvezető elnök Zimmer Ferenc lett. A közgyűlés az ujonnan megválasztott elnököt, vitéz leveldi Kozma Miklóst még ünnepségben részesítette.

Háziipar a Felvidéken. Az elmúlt napokban alakult meg a visszacsatolt Bars-Hont-Nógrád vármegyékben a Háziipari Központ vármegyei bizott-sága. A népes alakuló ülés a vármegyei háziipari bizottság díszelnökévé Koczó Gyula főispánt, elnökévé dr. Sáska Dezső alispánt választotta meg. A különböző felszólalások és hozzá-szólások után a bizottság elhatározta, hogy a vármegye háziiparának fejlesztésére előzetes népművészeti kutatást indít meg és ennek végrehaj-tására a Háziipari Központ támoga-tását kéri.

Miért nem ad a kereskedelem elegendő zsákot? A gazdaközönség körében mind sűrűbben fordul elő az a panasz, hogy a zsákkereskedelem a keresletet nem elégíti ki. Az abrakakarmány-szállításokra és a közelgő tavaszi vetés idejére való tekintettel, éppen ezért a Miskolci Mező-gazdasági Kamara előterjesztéssel áll a földművelésügyi kormányzathoz, kérve megfelelő olyan intézkedések életrehí-vását, amely lehetővé teszi, hogy a zsákok árusításával foglalkozó kereskedelem és ezen keresztül a gazdaközönség az Áreltlenörzés Országos Kormánybiz-tosa által megállapított árakon, megfelelő zsákokhoz jusson.

Háromszázhetvenegy sertés el-égett. Bellus Jenő dr. és társainak, a Mezőkomáromhoz tartozó szentmihályfi tanárán lévő sertéseletőjében a fűtőkemencéből tűz támadt, amely áterjedt a présházra is. A présház, valamint az ellető 371 darab sertés-sel, 362 kéve zsúppal és a padláson lévő gazdasági felszereléssel együtt teljesen leégett. A tüzeset ügyében megindult a nyomozás.

Vegyeszeti recepturák címen kerül forgalomba Fischer Árpád vegyeszeti és kozmetikai recept-gyűjteménye. A nagy-mennyiségű, gyakorlatilag kipróbált re-cepturákban az összes fontosabb kozmetikai és háztartási vegyipari áruk gyár-tási módszereit kívül megtaláljuk még ugyancsak az összes cipészipari vegy-szereket a cipőkrémektől kezdve a talp-politurig. Ennek a könyvnek sikerét az is biztosítja, hogy a leírt receptekhez olyan egyszerű gyártási utasításokat ad a szerző, melyeken még a vegyeszeti szakmában járatlanok is könnyen elga-zodhatnak. Ára 4 P; kapható kiadói-vatalunkban a pénz és 20 fillér portó-költség előzetes beküldése ellenében.

Elítelt burgonya- és babdrágítók. A budapesti uzsorabíróság február 9-én négy árdrágítási bűnperben tartott főtárgyalást. Grün Pálnét, Fischer Jánost és Fischer Sándort burgonyadrágításért ítélték el, az asszonyt 30 pengő, Fischer Jánost 60 pengő, Fischer Sándort pedig 50 pengő pénzbüntetésre, Goldstein Ignác ügynök babdrágításért 80 pengő pénzbüntetést kapott.

Életfogytiglani fegyházra ítélték, mert meggyilkolta a haragosát. Szolók Vendel és Horváth Lajos 24 éves vásáruji le-gény előre megfontolt szándékkal meggyilkolta a lakására hazasiető Kertész Ede nevű haragosát. Szegekkel kivért doronggal követték el a gyilkosságot. A komáromi törvényszék Szolókot életfogy-tiglani, Horváth Lajost 15 évi súlyos fegyházbüntetésre ítélte.

Véletlenül agyonlőtte édesanyját egy kisfiú. Február 8-án reggel a csepelszigeti Kvassay-zsilip közelében Kő József nyugalmazott csendőr-tiszthelyettes felesége házi munkája közben vette észre, hogy hatusztendő kisfia édesapjának puskájával játszani kezdett. Játék közben a fegyver el-sült és Kő Józsefnét szíven találta a golyó. A szerencsétlen asszony a hely-szinen meghalt.

Jó hangszereket játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos hírű hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35.(saját ház)

SPORTHIREK

Az idei szigorú telben a hó birodalma vette át a sport vezetőszerpét. A si-ménközéseket nemcsak a hatalmas hőmennyiség, haem a finn harcterek si-világ bajnok járórei is népszerűsítik.

A kassai „Havasokon“ bonyolította le az országos sifutóbajnokságot a Kárpát Egyesület. A 18 km-es futóversenyben Dezső Kornél (MAC) győzött.

Súlyos vereséget szenvedett a magyar jégbotosválogatott Svájcban, az ökölvívóválogatott pedig Németországban.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oő. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Február 18., vasárnap: Szőreg oák., Újkécske oák. — Február 19., hétfő: Harkány oák., Jászárokszállás oák., Karcag oák., Kiskőrös oák., Kóka oák., Komárom oák., Mernye oák., Mohács oák., Sajószentpéter hák., Szentgotthárd oák., Szentgyörgyvölgy oák., Szolnok oák., Tatabánya hk. (csak megyebeliék árusíthatnak), Tiszanána oák., Tüskevár oák., Újkécske oák., Vál oá. — Február 20., kedd: Magyarszentiván oák., Újpest oák., Vál oá. — Február 21., szerda: Nincs vásár. — Február 22., csütörtök: Bodrogkeresztúr oák., Pacsa oák., Szarvas o. marhavásár, Tét oák. — Február 23., péntek: Csongrád oák., Földeák oák., Szarvas o. lóvásár. — Február 24., szombat: Csongrád oák., Földeák oák., Göröcsény oák., Iharosberény oák., Letenye oák., Nagycsáky oák., Szaks oák., Szarvas oák., Szekszárd hák., Túrje oák., Zalavár oák.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

LÉGOLTALMI BESZERZÉSI FORRÁSOK

Köhler István tűzoltószergyára Gyár és iroda: Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

Közégi jegyző urak figyelmébe ajánlja Tóth-Duto légoltalmi irány fénylám páit, légoltalmi világító feliratokat Főth Miklós okl. gépészmérnök Budapest, IV., Molnár-u. 12-14. 6k Telefon: 388-152.

Közszükségleti cikkünk eladására helyi képviselőket keresünk magas jutálékkal. Faluszövetség tagjai előnyben. Vidor cég, Budapest, Magyar-u. 27

Közégi Jegyző Urak! Légoltalmi költségvetés összeállítás előtt kérjen ajánlatot a VICO első-tűtő-papír és a Tapsonyl Rapid első-tűtő lámpa bura egyedüli készítőjétől: COMPACTOR Budapest, IV., Magyar-utca 27

TALÁLJA KI!

Ö. s. g. k. n. r. s. z. s.

A levelezőlapra írt megajutásokat a Vasárnap szerkesztőségéhez (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megajutást küldenek, előfizetőtáborunk tagjai és előfizetési díjhátralékuuk nincs.

A Találja ki! eredményét a 10-ik számban közöljük. A 4-ik számban közölt Találja ki! megajutása:

„Élnünk kell és élni fogunk.“ Beérkezett huszonkilenc helyes megajutás; könyvjutalmat küldtünk Pozsga András (Melléte) és Kenderes Pál (Baja) előfizetőink címére.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Ha a tagosítás alól ingatlanom egy részét ki akarom vonni, hová forduljak? (Régi olvasó, Bükk-szentkereszt.) — Felelet: Nem közli azt, hogy milyen cím alatt szeretné az ingatlanának egy részét a tagosítás alól kivonni.

A 34.700/1935. I. M. sz. rendelet 8. §-a szerint a tagosítás alkalmával az erre vonatkozó hirdetményben figyelmeztetni kell minden érdekeltet, hogy a bizottsági tárgyaláson vagy személyesen, vagy igazolt meghatalmazott útján adják elő a tagosítás alól kivonandó ingatlanokra vonatkozó kívánásukat. A rendelet 19. §-a meghatározza, hogy milyen ingatlanok nem vonhatók be a tagosítás alá, ezek a következők: 1. községi belső-utak; 2. községi határból kivált majorosági birtokok; 3. állandó épületekkel ellátott nagyobb tanyás birtokok; 4. különleges gazdálkodásra berendezett nagyobb területek; 5. vasúti, árvédelmi töltések, csatornák, őrházak, stb. Végül a 91. szakasz arról szól, hogy az ingatlanoknak a tagosítási eljárás megkezdése után a tagosítási eljárásba való bevonása, illetőleg az eljárásból való utólagos kivonása kérdésében a határozathozatal a földmívelésügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

N. R. Rádpusztá: A kértezett festő nem szerepel a magyar művészettörténelemben. A kép értékének megállapítása véget forduljon a legközelebbi városok egyikében hozzáértő emberhez.

ADÁS-VÉTEL

Eladó egy három és fél éves, engedélyezett Nónius, arabs keresztelésű, acélszürke mén és egy két és fél éves, továbbtenyésztésre megahagyott sötétpej méncsikó. Cim: Kiss György, Orosháza, Tanya 375/1.

RÁDIÓ

Budapest I. VASÁRNAP, II. 18.

8: Ébresztő. Utána: Szózat. Majd: Hanglemezek. 9: Görög katolikus, 10: Református, 11: Róm. kat. istentisztelet. 12:20: Időjelzés, időjárás és vizállás. 12:30: Operaházi zenekar. 13:45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Előadás. 15:45: Katonazene. 16:30: Felolvasás. 17: Hírek. 17:15: „Magyar est.“ 18:15: Előadás. 18:45: Cimbalom. 19:15: Hírek. 19:30: „Piros rózsá.“ Kis operett. 20:20: Elbeszélés. 20:50: „Furulyaszó.“ Hangjáték. 21:10: Angolnyelvű előadás. 21:20: Cigányzene. 21:40: Hírek, időjárás. 22:10: Táncczene. 23:20: Cigányzene. 00:05: Hírek.

Rendszeres hétköznapi műsorszámok

6:45: Torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10:20: és 10:45: Felolvasás. 11:10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárás. 12:40: Hírek. 13:20: Időjelzés, időjárás. 14:30: Hírek. 14:45: Műsorismertetés. 15: Árfolyamok, piaci árak. 16:45: Időjelzés, időjárás, hírek. 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.

Február 18., vasárnap, délután 3 óra:

MOHÁCSI TIVADAR: „Utnutató az olajos növények termesztésére.“ — „Vegyipar a mezőgazdaság szolgálatában.“ Közvetítés a Hungaria Műtrágya, Szuperfoszfát és Rézgalic Gyárból.

Február 22., csütörtök, d. u. 5.15 óra:

KOMLÓSSY GYÖRGY Dr. mezőgazd. kísérletügyi adjunktus: „Mező- és kertgazdasági növények gyermek-betegségei.“

Február 23., péntek, d. u. 6.10 óra:

MASSÁNY ERNŐ Dr. m. kir. fő-meteorológus: „Fagykárak és árvíz-veszedelmek.“

BUDAPEST II.

Február 20., kedd, délután 5.45 óra:

Mezőgazdasági félóra.

Február 24., szombat, d. u. 6.40 óra:

Mezőgazdasági félóra.

19:15: Hírek. 21:40: Hírek, időjárás. 0:05: Hírek.

HÉTFŐ, II. 19.

13:10: Beszékart-zenekar. 13:30: Cigányzene. 16:15: Diáklőra. 17:15: Zongora. 17:40: Előadás. 18:05: Szalonzene. 18:50: Előadás. 19:25: Hanglemezek. 19:45: Felolvasás. 20:15: A Magyar-Finn Társaság hangversenye. 22:10: Cigányzene. 23:05: Táncczene.

KEDD, II. 20.

12:10: Hanglemezek. 13:30: Szalonzene. 16:10: Asszonyok tanácsadója. 17:15: Előadás. 17:45: Ének. 18:10: Csevegés. 18:40: Cigányzene. 19:40: „A hid.“ Herczeg Ferenc színműve. 22:10: Táncczene. 23:20: Cigányzene.

SZERDA, II. 21.

12:10: Cigányzene. 13:30: Rendőrzene. 16:15: Diáklőra. 17:15: Hegedű. 17:45: Előadás. 18:10: Szalonzene. 19:25: Közvetítés Sárospatakról. 20:10: Operaházi előadás. „Lohengrin.“ 2. és 3. felvonás közvetítése. 21:30: Hírek, időjárás. 23:20: Hanglemezek.

CSÜTÖRTÖK, II. 22.

12:10: Zongora. 12:55: Ének. 13:30: Szalonzene. 16:15: Előadás. 17:15: Felolvasás. 17:45: Hanglemezek. 18:50: Eszperantónyelvű előadás. 19:25: Gordonka. 19:55: Ének. 20:10: „Helikon-línep.“ Hangjáték. 22:10: Cigányzene. 23:25: Táncczene.

PÉNTEK, II. 23.

12:10: Melles-zenekar. 13:30: Szalonzene. 16:15: Ruszin műsor. 17:15: Katonazene. 18:10: Előadás. 18:35: Cigányzene. 19: Küllügyi negyedóra. 19:25: Ének. 20:10: Filharmonikus hangverseny. 22:15: Hanglemezek. 23:20: Cigányzene.

SZOMBAT, II. 24.

12:10: Szalonzene. 13:30: Hanglemezek. 16:10: Előadás. 17:15: A Rádió postája. 17:45: „Éneklő ifjúság.“ 18:10: Közvetítés a kárpátaljai folyó honvéd-ségi síkiképzésről. 18:40: Cigányzene. 19:25: Régi híres operettek. 21: Teleki Pál gróf miniszterelnök „Corvin emlékbeszéde.“ 22:10: Cigányzene. 23:20: Hanglemezek.

Budapest II.

Vasárnap, II. 18. 11: Hanglemez. 12:05: Levente-félóra. 15:05: Szalonzene. 17:45: Előadás. 18:30: „Magyar est.“ 19:30: Előadás. 20: Hírek. 20:25: Hanglemezek. 21:35: Időjárás. — Hétfő, II. 19. 18:20: Német nyelvoktatás. 19: Szalonzene. 19:25: Előadás. 20: Hírek. 20:25: Táncczene. 20:50: Cigányzene. 21:40: Időjárás. — Kedd, II. 20. 17:45: Előadás. 18:15: Francia nyelvoktatás. 19: Ruszin-műsor. 19:30: Dalárda. 20: Hírek. 20:25: Előadás. 20:55: Hanglemez. 21:45: Időjárás. — Szerda, II. 21. 17:15: Olasz nyelvoktatás. 18:30: Operaházi előadás közvetítése. 20: Hírek. 20:25: Cigányzene. 21:20: Előadás. 21:45: Időjárás. 21:50: Szalonzene. — Csütörtök, II. 22. 17:15: Cigányzene. 18:20: Angol nyelvoktatás. 18:50: Ének. 19:30: Előadás Pécsről. 20: Hírek. 20:25: Hanglemez. 21:35: Időjárás. — Péntek, II. 23. 18:45: Gyorsírás. 19:30: Előadás. 20: Hírek. 20:25: Szalonzene. 21:35: Időjárás. — Szombat, II. 24. 18: Cigányzene. 18:40: Előadás. 19:30: Előadás Isztanbulról. 20: Hírek. 20:25: Hanglemez. 21: Mandolinzene. 21:50: Időjárás.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárupiac. Buza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fehérmegyei, dunántúli és kislalföldi 77 kg-os 20.15, 78 kg-os 20.65, 79 kg-os 20.95, 80 kg-os 21.15. Rozs, pestvidéki 16-16.25, más származású 16.20-16.45. Sörárpa: kiváló 22.40-22.70, prima 21.40-21.70, sörárpa 20.40-20.70. Takarmányárpa: Ia 65-66 kg-os 18.10-18.35, középmínőségű 17.60-17.85. Zab: középmínőségű 20.40-20.65. Tenqeri: tisztavull állomásról 20.60-20.70, egyéb állomásról 20.30-20.40.

Magpiac. Lucernamag, nyers, arankás 250-270, fehérbárcás, budapesti paritás-ban 205-210, bíborheremag 70-80, sző-145-165, ólomzárolt, budapesti paritás-ban 250-210, bíborheremag 70-80, sző-szösbükköny 52-58, tavaszl bükköny 40-42, köles, fehér, budapesti paritás-ban 33-36, vörös, budapesti paritás-ban 32-32.50, csillagfűrt, fehér, laposmagu 19-20, borsó Viktória sterilizált 55-58.50, expressz, sterilizált 47-51, lencse nagymagu, sterilizált 36-47, középmagu, sterilizált 27-38, kismagu, sterilizált 23-26, dunai szokványbab 30.50-31.25, gömbölyű fűrjabb 33-35, uradalmi kék mák 130-135 P mm-ként.

Abraktakarmány. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 13.50-13.80, napraforgópogácsa 14, lenmagpogácsa 16, tökmagpogácsa 16, repecpogácsa 11, kókuszpogácsa 14.50, szárított répaszelet 12.60, rozskorpa 14, buzatakarmányliszt 15.50-16.50, melász 10, halliszt 45 P mm-ként.

Takarmány. Réti széna Ia 11.50-13.30, IIa 9-11, IIIa 5.50-8.50, muharszéna 15-15.80, P mm-ként.

Vágómarha. Bika, magyar IIa 50, IIIa 40, tarka Ia 66-70, IIa 52-65, IIIa 37-50, ökör, magyar IIa 52-71, IIIa 40-48, tarka IIa 56-84, IIIa 38-55, tehén, magyar IIa 52-58, IIIa 42-47, tarka Ia 70-81, IIa 50-69, IIIa 37-48, növendék 38-72, kicsontozni való 12-36 fillér kg-ként élőszuliban.

Sertés. Árak: IIa uradalmi 129-130, Ia szedett 120-130, Ia őregsertés 110-122, IIa angol sonkasüldő 108 fillér kilónkénti élőszuliban.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 250-400, csirke, rántani való 140-180, sütni való 180-300. Leölt baromfi: Tyúk 160-220, rántani való 210-320, sütni való 200-320, káppan, hizott 240-300, ruca hizott 180-220, lud hizott 160-220, pulyka, hizott 180-280, libamáj, nagy 500-800, kicsi 300-600 fillér kilogrammonként. Teajás 10 darabig 20-25, apró tojás 17-24 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, le-főltözött tej 10-12, aludttej 80, tejszín 220-240, tejfel 120-130 fillér literenként. Centrífugált vaj 370-420, főzővaj 320-360, tehénturó, sovány 60-80, juhturó 200-260, kevert turó 140-200, trappista 220-280 fillér kg-onként.

Zöldség. Sárgarépa 28-40, petrezselyem 56-80, kevert zöldség 48-56, zeller 32-60, kalarabé 28-40, karfiol 50-150, vöröshagyma, makói 16-20, fokhagyma 26-40, cékla 20-32, fejeskáposzta 40-56, savanyított káposzta 80, kelkáposzta 40-56, vöröskáposzta 60-90, fejessakúta 10-50 (dbja), torma 50-120, Güllbaba 14, őszirózsa 14, nyári rózsza 15, Ella 12-13, tömött csiperkegomba 240-360, sütőtök 14-20, sóska 400-500, fekete retek 20-32 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 36-130, aszalt szilva 100-150, szilvaíz 80-140, gyümölcsíz 120-240, dió, keményhéjú 100-150, dióbél 340-440, mogyoróbél 320-400, héjazott mandula 400-640 fillér kg-onként.

Fűszer és egyéb. Paprika, kes nemes 440-560, félédes 360-480, rózsza 320-360, mák, kék 160-180, pergetett mész 170-200, kőmennyag 240-300, szin-szappan 96-120, közönséges 68-96 fillér kilogrammonként.

Arany- és ezüstpénzek ára

1940 február hó 14. Ezüstpénzek: 1 drb. egykoronás 52 fillér; kétkoronás 104 fillér; ötkoronás 2 pengő 60 fillér; régi egyforintos 1 pengő 30 fillér. 14 karátos tömörarany grámmenként 6 pengő.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU“ MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.